

ด่วนที่สุด

ที่นร ๐๕๐๓/๒๕๕๗

สำนักงานเลขานุการรัฐสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขที่..... วันที่..... ๕๑๕๙
เวลา..... ๑๓.๔๕ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๕ ฉบับ

ด้วยคณะรักษากฎหมายส่งบแห่งชาติได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการรับขันทางอากาศระหว่างประเทศ พ.ศ. ....
๒. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ....
๓. ร่างพระราชบัญญัติการรับขันคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ....
๔. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฉบับที่...) พ.ศ. ....
๕. ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานต่อไป

หัวหน้าคณะรักษากฎหมายส่งบแห่งชาติจึงได้ใช้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว จำนวน ๕ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว จำนวน ๕ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการ และเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กฤษฎีกา
รบพท. ๙๗/๗/๖๘
วันที่ ๑ ก.ค. ๖๘
เวลา ๑๕.๓๖

ผลออก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

หัวหน้าคณะรักษากฎหมายส่งบแห่งชาติ

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๗๓๐ (ภายในประเทศ)
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๐๑๖๐ (Desktop/คอมพิวเตอร์/ส่งเอกสาร)

กฤษฎีกาบริหารทั่วไป
รบพท. ๙๗/๗/๖๘ วันที่ ๑ ก.ค. ๖๘
เวลา ๑๕.๓๖ ล.๑ ที่ ๑, กทม.
สำนักการประชุม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

เหตุผล

โดยที่การรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศไทยและประเทศอื่นๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และได้มีการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้การกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบคู่สัญญาในสัญญารับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศมีความเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยลดอุปสรรคในด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่ใช้บริการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศและเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว สมควรมีกฎหมายที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดในเรื่องการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การรับขุนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการรับขุนคนโดยสารทางถนน
ระหว่างประเทศ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรับขุนคนโดยสารทางถนน
ระหว่างประเทศ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนโดยสาร” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ชนส่งได้ทำการขนส่งตามสัญญา_rับขุน
คนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

“ผู้ชนส่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งรับที่จะทำการขนส่งคนโดยสารทางถนนระหว่าง
ประเทศเป็นทางค้าปกติของตน ไม่ว่าจะมีสัมภาระหรือไม่ก็ตาม

“การเดินทาง” หมายความว่า การเดินทางของคนโดยสารโดยรถจากจุดต้นทาง
ไปยังจุดปลายทางตามที่กำหนดในสัญญา_rับขุนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ
และให้หมายความรวมถึงการขึ้นหรือลงรถในระหว่างการเดินทางนั้นด้วย

“รถ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“ล่าช้า” หมายความว่า

- (๑) การถึงจุดปลายทางช้ากว่ากำหนดเวลา ในกรณีที่มีการตกลงกำหนดเวลาไว้
- (๒) การถึงจุดปลายทางช้ากว่ากำหนดเวลาอันควรตามหน้าที่อันพึงปฏิบัติได้
ของผู้ชนส่งในพฤติกรรมเดียวกัน ในกรณีที่ไม่มีการตกลงกำหนดเวลาไว้

“สัมภาระ” หมายความว่า สัมภาระติดตัวและสัมภาระลงทะเบียน

“สัมภาระติดตัว” หมายความว่า สัมภาระที่อยู่ในความดูแลของคนโดยสารระหว่างการเดินทาง และให้หมายความรวมถึงของใช้ส่วนตัวที่ติดตัวคนโดยสารด้วย

“สัมภาระลงทะเบียน” หมายความว่า สัมภาระที่คนโดยสารส่งมอบให้ผู้ขนส่งดูแล

“ข้อสงวน” หมายความว่า ข้อความเกี่ยวกับสภาพของสัมภาระลงทะเบียนว่า อยู่ในสภาพที่ไม่เรียบร้อยซึ่งผู้ขนส่งได้ระบุไว้ในปรับสัมภาระลงทะเบียนในเวลาที่ผู้ขนส่งได้รับมอบสัมภาระลงทะเบียน หรือข้อความที่คนโดยสารมีหนังสือแจ้งผู้ขนส่งในเวลาที่คนโดยสารได้รับมอบสัมภาระลงทะเบียนนั้นคือนว่า มีจำนวนไม่ครบหรือมีความเสียหายเกิดขึ้น แล้วแต่กรณี

“หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่สัญญารับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

ในกรณีที่ส่วนได้ส่วนหันของการเดินทางมีการใช้การขนส่งรูปแบบอื่นในการขนส่ง คนโดยสารและสัมภาระ ความสูญหายหรือเสียหายที่เกิดขึ้นกับคนโดยสารหรือสัมภาระในระหว่าง การใช้การขนส่งรูปแบบอื่น ให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบทบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งรูปแบบ อื่นนั้น

ในกรณีที่การเดินทางตามสัญญา_rับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ ต้องหยุดลงด้วยเหตุใดก็ถือว่าเป็นจุดปลายทาง ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่การขนส่งนั้นด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจุดที่หยุดลงนั้นจะอยู่ภายในประเทศต้นทางหรือประเทศอื่น

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ สัญญา_rับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

มาตรา ๖ สัญญา_rับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ คือ สัญญาที่ผู้ขนส่ง ตกลงกับคนโดยสารว่าจะรับดำเนินการหรือจัดให้มีการขนส่งคนโดยสารทางถนนและสัมภาระโดยรถ จากจุดต้นทางในประเทศหนึ่งไปยังจุดปลายทางในอีกประเทศหนึ่ง หรือจากจุดต้นทางในประเทศหนึ่ง ไปยังอีกประเทศหนึ่งแล้วกลับมายังจุดปลายทางในประเทศต้นทาง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีกำหนดหรือไม่ ก็ตาม

มาตรา ๗ ข้อตกลงใดในสัญญา_rับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีผลไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย เป็นการปลดเบี้องความรับผิดชอบผู้ขนส่ง หรือเป็นผลให้ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบกว่าตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

ข้อตกลงที่เป็นโมฆะตามวาระคนนี้ ไม่กระทบต่อความสมบูรณ์ของข้อตกลงอื่น
ในสัญญานั้น

มาตรา ๘ การรับขอนโดยสารตามสัญญารับขอนโดยสารทางถนนระหว่าง
ประเทศ ผู้ขันส่งต้องออกตัวโดยสารไว้เป็นหลักฐานให้แก่คนโดยสารไม่ว่าจะเป็นตัวโดยสาร
ที่ออกเป็นรายบุคคลหรือตัวโดยสารที่ออกเป็นหมู่คณะ

มาตรา ๙ ตัวโดยสารอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้เป็นภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ขันส่ง
- (๒) จุดต้นทางและจุดปลายทางของการเดินทาง
- (๓) วันเดินทางหรือช่วงเวลาที่สามารถใช้ตัวโดยสารนั้นได้
- (๔) ราคาค่าโดยสาร
- (๕) ข้อความที่กำหนดให้การรับขอนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศอยู่ภายใต้
บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี
ตัวโดยสารอาจออกโดยระบุชื่อคนโดยสารหรือออกให้แก่ผู้ถือ券ได้

มาตรา ๑๐ การไม่ได้ออกตัวโดยสารตามมาตรา ๘ การออกตัวโดยสารโดยมี
รายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๙ หรือการที่ตัวโดยสารสูญหาย ย่อมไม่กระทบต่อความมือญ
หรือความสมบูรณ์ของสัญญารับขอนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๑ ผู้ขันส่งต้องออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนให้แก่คนโดยสาร
เมื่อได้รับมอบสัมภาระลงทะเบียนไว้ โดยอาจจ่อรวมไปกับตัวโดยสารก็ได้

มาตรา ๑๒ ใบรับสัมภาระลงทะเบียนอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้
เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ขันส่ง
- (๒) จุดต้นทางและจุดปลายทางของการเดินทาง
- (๓) วันที่ออกใบรับสัมภาระลงทะเบียน
- (๔) จำนวนและน้ำหนักของสัมภาระลงทะเบียน
- (๕) ค่าขนส่งสัมภาระลงทะเบียนส่วนที่เกินเกณฑ์สูงสุดตามที่กำหนดไว้
ในมาตรา ๑๓

(๖) ข้อความที่กำหนดให้การรับขอนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศอยู่ภายใต้
บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา ๑๓ การไม่ได้ออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนตามมาตรา ๑๑ หรือ การออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนโดยไม่ได้ระบุถึงจำนวนหรือน้ำหนักของสัมภาระลงทะเบียน ตามมาตรา ๑๒ (๔) ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าจำนวนหรือน้ำหนักของสัมภาระลงทะเบียนนั้นเท่ากับ เกณฑ์สูงสุดที่อนุญาตให้คนโดยสารนำไปกับตนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากค่าโดยสาร ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

การไม่ได้ออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนตามมาตรา ๑๑ ย่อมไม่ทำให้ผู้ขนส่งพ้นจาก ความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒ หน้าที่และสิทธิของผู้ขนส่ง

มาตรา ๑๔ ผู้ขนส่งต้องตรวจสอบเท่าที่เห็นได้จากภายนอกของสัมภาระลงทะเบียนในเวลาที่ลงทะเบียนสัมภาระนั้น และหากจำเป็น ผู้ขนส่งต้องระบุข้อสงวนไว้ในใบรับสัมภาระลงทะเบียนตามความเหมาะสม และผู้ขนส่งมีสิทธิตรวจสอบสิ่งที่บรรจุอยู่ภายในสัมภาระนั้น ถ้าผู้ขนส่งมิได้ระบุข้อสงวนไว้ ให้สันนิษฐานว่าสัมภาระนั้นอยู่ในสภาพเรียบร้อย

มาตรา ๑๕ ในเวลาที่ผู้ขนส่งส่งมอบสัมภาระลงทะเบียนคืนให้แก่คุณโดยสาร คนโดยสารต้องตรวจสอบจำนวน สิ่งที่บรรจุอยู่ภายใน และสภาพของสัมภาระนั้น หากพบว่ามีจำนวนไม่ครบหรือมีความเสียหายเกิดขึ้น ให้คุณโดยสารมีหนังสือแจ้งข้อสงวนต่อผู้ขนส่งทันที ถ้าคุณโดยสารรับมอบสัมภาระลงทะเบียนโดยมิได้มีหนังสือแจ้งข้อสงวน ให้สันนิษฐานว่าได้มีการส่งมอบสัมภาระลงทะเบียนครบถ้วนในสภาพเรียบร้อย

มาตรา ๑๖ เมื่อผู้ขนส่งได้ส่งมอบสัมภาระลงทะเบียนให้แก่คุณโดยสาร ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้ส่งมอบสัมภาระดังกล่าวโดยชอบแล้ว

ในกรณีที่มีบุคคลใดเรียกร้องให้ส่งมอบสัมภาระลงทะเบียนโดยไม่มีใบรับสัมภาระลงทะเบียนมาแสดง ผู้ขนส่งไม่จำต้องส่งมอบสัมภาระดังกล่าวให้ เว้นแต่บุคคลนั้นจะสามารถพิสูจน์ถึง สิทธิของตนที่จะรับมอบสัมภาระลงทะเบียนนั้น

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดมารับสัมภาระลงทะเบียนเมื่อร่วมำถึงจุดปลายทาง ไม่ว่าจะ ได้มีการออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนหรือไม่ ให้ถือว่าสัมภาระนั้นยังอยู่ในความดูแลรักษาของผู้ขนส่ง แทนคนโดยสาร แต่ผู้ขนส่งอาจมอบหมายให้บุคคลภายนอกดูแลรักษาสัมภาระนั้นแทนก็ได้ โดยผู้ขนส่งหรือบุคคลที่ดูแลรักษาดังกล่าวมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามสมควร

การดำเนินการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับสัมภาระลงทะเบียนที่ไม่มีผู้รับตามวรรคสาม ให้ผู้ขนส่งมีสิทธิดำเนินการเกี่ยวกับสัมภาระนั้นตามกฎหมายของประเทศไทยที่สัมภาระได้รับการดูแล รักษาไว้ แต่ถ้าสัมภาระดังกล่าวได้รับการดูแลรักษาไว้ในประเทศไทย ให้นำบทบัญญัติว่าด้วย การรับขนคนโดยสารตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ

หมวด ๓
ความรับผิดและข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่ง

มาตรา ๑๗ ผู้ขนส่งต้องรับผิดในความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายหรือจิตใจของคนโดยสารอันเป็นผลมาจากการอุบัติเหตุเกี่ยวกับการขนส่งที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง

มาตรา ๑๘ ผู้ขนส่งต้องรับผิดในความเสียหายอันเป็นผลมาจากการที่คนโดยสารและสัมภาระไปถึงจุดปลายทางล่าช้า

มาตรา ๑๙ ผู้ขนส่งต้องรับผิดในความเสียหายหรือการสูญหายของสัมภาระติดตัวอันเป็นผลมาจากการอุบัติเหตุเกี่ยวกับการขนส่งที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง

มาตรา ๒๐ ผู้ขนส่งต้องรับผิดในความเสียหายหรือการสูญหายที่เกิดแก่สัมภาระลงทะเบียนนับแต่เวลาที่ผู้ขนส่งได้รับมอบสัมภาระลงทะเบียนจนถึงเวลาที่ผู้ขนส่งได้ส่งมอบสัมภาระนั้นคืน

หากไม่ได้มีการส่งมอบสัมภาระลงทะเบียนคืนให้แก่คนโดยสารภายในสามสิบวันนับแต่เวลาที่รถไปถึงจุดปลายทาง หรือกำหนดเวลาที่รถจะไปถึงจุดปลายทาง หรือเวลาที่ตามปกติควรจะไปถึงจุดปลายทาง แล้วแต่เวลาใดเป็นเวลาหลังสุด ให้อธิบายว่าสัมภาระลงทะเบียนนั้นสูญหาย และคนโดยสารมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการสูญหายดังกล่าวได้

ในกรณีที่ได้สัมภาระลงทะเบียนกลับมาภายในหลัง ผู้ขนส่งต้องแจ้งให้คนโดยสารทราบในทันที และคนโดยสารมีสิทธิเรียกสัมภาระนั้นคืน โดยจะต้องคืนค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับมาแต่ไม่เสียสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการสูญหายหรือความเสียหายบางส่วน หรือเพื่อความล่าช้า

ถ้าคนโดยสารไม่ใช้สิทธิเรียกคืนตามวรรคสาม ผู้ขนส่งมีสิทธิที่จะดำเนินการแก่สัมภาระดังกล่าวตามที่เห็นสมควรตามกฎหมายของประเทศไทยที่สัมภาระลงทะเบียนนั้นตกค้างอยู่

ในกรณีที่สัมภาระลงทะเบียนนั้นตกค้างอยู่ในประเทศไทย ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการรับซ่อมสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ ผู้ขนส่งต้องรับผิดเพื่อการกระทำหรือละเว้นกระทำการของลูกจ้างตัวแทนหรือผู้รับจ้างช่วงของตนซึ่งได้กระทำไปในทางการที่จ้างหรือภายในขอบเขตแห่งการเป็นตัวแทนหรือในกิจการที่รับจ้างช่วงนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ผู้ขนส่งจะปฏิเสธความรับผิดในความสูญหาย ความเสียหาย หรือความล่าช้าที่เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากความชำรุดบกพร่องของรถที่ใช้ในการขนส่ง หรือการหย่อนความสามารถทางร่างกายหรือจิตใจของผู้ขับขี่มิได้

มาตรา ๒๓ ผู้ขึ้นส่งไม่ต้องรับผิดในความสูญหาย ความเสียหาย หรือความล่าช้า ถ้าพิสูจน์ได้ว่าความสูญหาย ความเสียหาย หรือความล่าช้านั้น เกิดขึ้นหรือเป็นผลจาก

- (๑) เหตุสุดวิสัย
- (๒) ความชำรุดบกพร่องของสัมภาระนั้นเอง
- (๓) ความผิดหรือประมาทเลินเล่อของคนโดยสารนั้นเอง
- (๔) สภาพร่างกายหรือจิตใจของคนโดยสารที่เป็นอยู่ก่อนการเดินทาง

หมวด ๔

การจำกัดความรับผิดของผู้ขึ้นส่งและการคิดค่าสินไหมทดแทน

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่คนโดยสารตาย หรือบาดเจ็บทางร่างกายหรือจิตใจ ให้จำกัดความรับผิดของผู้ขึ้นส่งไว้ไม่เกินเก้าพันหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อคนโดยสารหนึ่งคนในเหตุการณ์เดียวกัน

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่สัมภาระลงทะเบียนสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้ขึ้นส่งรับผิดไม่เกินแปดจุดสามสามหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อหนึ่งกิโลกรัมของน้ำหนักรวมทั้งหมดแห่งสัมภาระลงทะเบียนนั้น หรือนึ่งร้อยหกสิบหกจุดหากเจ็ดหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อสัมภาระลงทะเบียนหนึ่งชิ้น แล้วแต่จำนวนจะมากกว่า

ในกรณีที่สัมภาระติดตัวสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้ขึ้นส่งรับผิดไม่เกินหนึ่งร้อยหกสิบหกจุดหากเจ็ดหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อคนโดยสารหนึ่งคน

ในกรณีที่ผู้ขึ้นส่งต้องรับผิดทั้งกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ขึ้นส่งรับผิดไม่เกินสามร้อยสามสิบสามจุดสามสี่หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อคนโดยสารหนึ่งคน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่มีความเสียหายอื่นที่เกิดจากความล่าช้า ให้ผู้ขึ้นส่งรับผิดไม่เกินราคาก่อตัวโดยสาร

มาตรา ๒๗ คู่สัญญาในสัญญารับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศอาจตกลงกำหนดความรับผิดของผู้ขึ้นส่งให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ก็ได้

มาตรา ๒๘ นอกจักราค่าสินไหมทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ในกรณีที่ผู้ขึ้นส่งไม่สามารถดำเนินการขนส่งตามสัญญารับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศได้ เพราะพฤติกรรมอันใดอันหนึ่งที่เกิดขึ้นภายหลังอันจะโทษผู้ขึ้นส่งไม่ได้ ผู้ขึ้นส่งต้องใช้คืนราคาก่อตัวโดยสารตามส่วนที่ยังไม่ได้ขึ้นส่ง

มาตรา ๒๙ ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละห้าต่อปี นับแต่วันที่ได้ส่งข้อเรียกร้องเป็นหนังสือแก่ผู้ขึ้นส่ง หรือนับแต่วันที่ฟ้องคดีต่อศาลหรือเสนอข้อพิพาทต่อนายทะเบียนตามกฎหมาย

มาตรา ๓๐ การยกเว้นความรับผิดของผู้ขันส่งตามมาตรา ๒๓ และการจำกัดความรับผิดของผู้ขันส่งตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ มิให้ใช้บังคับถ้าพิสูจน์ได้ว่า การตาย การบาดเจ็บ ความเสียหาย หรือความล่าช้าเป็นผลจากการที่ผู้ขันส่ง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้รับจ้างซึ่งของตน กระทำการหรือด่วนการกระทำการโดยจะใจให้เกิดการตาย การบาดเจ็บ ความเสียหาย หรือความล่าช้า หรือโดยละเอียดไม่อาจใส่ทั้งที่รู้ว่าการตาย การบาดเจ็บ ความเสียหาย หรือความล่าช้านั้นอาจเกิดขึ้นได้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์แห่งการคำนวนความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นสกุลเงินบาท ให้คำนวน ณ เวลาอันเป็นฐานของการคำนวน ค่าเสียหาย โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

หมวด ๕ การใช้สิทธิเรียกร้องและการระงับข้อพิพาท

มาตรา ๓๒ ความในพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากสัญญารับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ ไม่ว่าการใช้สิทธิเรียกร้องนั้นจะมีมูลกรณีจากสัญญาหรือลงเมต

ในกรณีที่มีการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้รับจ้างซึ่งของผู้ขันส่ง บุคคลที่ถูกใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวมีสิทธิยกข้อต่อสู้ของผู้ขันส่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ขึ้นต่อสู่ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องได้ด้วย

มาตรา ๓๓ ในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ โจทก์มีสิทธิเลือกฟ้องคดีในศาลใดศาลหนึ่งที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีดังกล่าวตามกฎหมายของประเทศไทยนั้นได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาลในประเทศไทยที่การรับขนเริ่มต้นหรือสิ้นสุดลง
  - (๒) ศาลในประเทศไทยที่ความสูญหายหรือความเสียหายเกิดขึ้น หากสามารถระบุได้
  - (๓) ศาลในประเทศไทยที่เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ขันส่ง หรือ
  - (๔) ศาลในประเทศไทยที่เป็นภูมิลำเนาของโจทก์
- การฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ในประเทศไทย ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

มาตรา ๓๔ คู่สัญญาอาจตกลงเป็นหนังสือให้ระงับข้อพิพาทด้วย การอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๓๕ การใช้สิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการรับขอนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้ามิได้ฟ้องคดีต่อศาลหรือเสนอข้อพิพาทให้อุปนัยโดยคณะกรรมการชี้ขาดภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ ให้เป็นอันขาดอายุความ

(๑) สามปี สำหรับการตาย การบาดเจ็บ หรือความเสียหายต่อร่างกายหรือจิตใจของคนโดยสาร

(๒) หากเดือน สำหรับการสูญหาย ความเสียหาย ความล่าช้าของสัมภาระ และความล่าช้าในการถึงจุดหมายของคนโดยสาร

การนับอายุความตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่เกิดสิทธิเรียกร้อง หรือวันที่ถึงจุดปลายทาง หรือวันที่กำหนดจะไปถึงจุดปลายทาง หรือวันที่สมควรถึงจุดปลายทางตามหน้าที่อันเพียงปฏิบัติเดียวของผู้ขนส่งในพฤติกรรมเดียวกัน แล้วแต่วันใดเป็นวันหลังสุด

ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอั้มมีโทษทางอาญา และมีกำหนดอายุความทางอาญา ยกเว่าอายุความตามวรรคหนึ่ง ให้นำอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ....

คณะกรรมการได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ขะนี้หลายประเทศได้ตรัตนถึงความสำคัญของการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และได้มีการจัดทำความตกลงระหว่างกันเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นเอกภาพของสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบคู่สัญญาในสัญญารับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ อันเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยลดอุบัติเหตุในด้านการค้าการลงทุนและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่ใช้บริการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศและเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว สมควร มีกฎหมายที่กำหนดสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องการรับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับสัญญารับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ ที่มีจุดต้นทางในประเทศไทยนั่นและจุดปลายทางในอีกประเทศนั่น หรือมีจุดต้นทางและจุดปลายทางในประเทศไทยเดียวกันแต่มีการเดินทางบางช่วงที่ผ่านเขตพื้นที่ของประเทศอื่น รวมถึงกรณีที่การเดินทางหยุดลงก่อนถึงจุดปลายทาง ไม่ว่าจุดที่หยุดลงนั้นจะอยู่ภายในประเทศไทยต้นทางหรือประเทศอื่นก็ตาม สำหรับกรณีที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของการขนส่งคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศมีการใช้การขนส่งรูปแบบอื่นด้วยนั้น จะไม่ใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติฯ กับการขนส่งรูปแบบอื่น ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งรูปแบบอื่นนั้นแทน (ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดให้ข้อตกลงใดในสัญญารับขอนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศที่กำหนดให้ผู้ขนส่งมีความรับผิดชอบกว่าที่บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นโมฆะ แต่ไม่กระทบต่อกำลังของข้อตกลงอื่นในสัญญานั้น (ร่างมาตรา ๗)

๒.๓ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายละเอียดในตัวโดยสารและใบรับสัมภาระลงทะเบียน แต่การไม่ออกรถตัวโดยสารหรือใบรับสัมภาระลงทะเบียน หรือการออกตัวโดยสารหรือใบรับสัมภาระลงทะเบียนที่มีรายการไม่ครบถ้วน หรือการที่ตัวโดยสารหรือใบรับสัมภาระลงทะเบียนสูญหายจะไม่มีผลกระทบต่อกำลังของกฎหมาย ไม่กระทบต่อกำลังของสัญญาดังกล่าวแต่อย่างใด (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

๒.๔ กำหนดหน้าที่และสิทธิของผู้ขนส่งเกี่ยวกับสัมภาระลงทะเบียน (ร่างมาตรา ๑๕ ถึงร่างมาตรา ๑๖)

๒.๕ กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบผู้ขนส่งในการนี้ที่เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายหรือจิตใจของคนโดยสาร รวมทั้งความเสียหายหรือการสูญเสียของสัมภาระติดตัว และข้อต่อสู้เพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบผู้ขนส่ง (ร่างมาตรา ๑๗ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

๒.๖ กำหนดความรับผิดชอบสุดของผู้ขนส่งในการนี้ต่างๆ โดยกำหนดค่าสินไหมทดแทนเป็นหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน รวมทั้งดอกเบี้ยในค่าสินไหมทดแทนและหลักเกณฑ์การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นสกุลเงินบาท (ร่างมาตรา ๒๔ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

๒.๗ กำหนดศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่มีการเรียกค่าสินไหมทดแทนตามร่างพระราชบัญญัติ และอายุความในการฟ้องคดีดังกล่าว ซึ่งในการนี้ที่ฟ้องคดีในประเทศไทยให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และหากคู่กรณีประสงค์จะระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการก็ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ(ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๕)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. .... ได้ศึกษาความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคคุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement (CBTA)) เป็นความตกลงระหว่างประเทศไทย ลาว เวียดนาม กัมพูชา จีน และพม่า ที่ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบความร่วมมือของประเทศไทยในการอำนวยความสะดวกในการขนส่งของและบุคคลข้ามพรมแดน การลดความยุ่งยากและการเสริมสร้างความเป็นเอกภาพของกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดเกี่ยวกับการขนส่งของและบุคคลข้ามพรมแดน และการส่งเสริมการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ โดยภาคผนวก ๕ การข้ามแดนของบุคคล ของความตกลงดังกล่าว ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ประเทศไทยจะต้องนำมาใช้บังคับร่วมกันเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบผู้ขนส่งและคนโดยสารในการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

๓.๒ อนุสัญญาว่าด้วยการรับขนคนโดยสารและสัมภาระทางถนนระหว่างประเทศ (Convention on the Contract for the International Carriage of Passengers and Luggage by Road (CVR)) เป็นอนุสัญญาที่ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ (พ.ศ. ๒๕๑๖) และเริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) โดยปัจจุบันมีประเทศที่เข้าร่วมเป็นภาคีแล้ว จำนวน ๙ ประเทศ ได้แก่ bosnie และ Herzegovina โครเอเชีย สาธารณรัฐเช็ก ลัตเวีย มองเตเนโกร เซอร์เบีย สโลวาเกีย และยูเครน และมีอีกจำนวน ๒ ประเทศที่ลงนามแล้วแต่ยังไม่ได้แสดงเจตนาเข้าผูกพัน ได้แก่ เยอรมนีและลักเซมเบริก โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับสัญญาการรับขนคนโดยสารและสัมภาระทางถนนระหว่างประเทศ
